

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

4e trimester 2000
4e jaargang nr. 4

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 Dilbeek 1
2/2788

«LIJN1»
«LIJN2»
«STRAAT»
«STAD»
«LAND»

Itterbeek, december 2000.

Beste vrienden van Freddy,

Het is opmerkelijk hoe bij het naderen van Kerstmis iedereen over vrede *praat*. In de media, op radio en televisie, in de etalages van de winkelstraten, kortom zowat overal worden we met het woord "vrede" gesust en romantisch in slaap gewiegd.

Ieder van ons zou nochtans moeten weten dat er geen vrede kan heersen zonder rechtvaardigheid. Wij behoren ontegensprekelijk tot de bevoorrechten. Zelfs de minderbedeelden onder ons leven nog in overvloed, vergeleken bij de doorsnee Afri-Braziliaan in Bahia. Zolang de kinderen van deze mensen, wel het recht, maar niet de kans hebben om zich te ontwikkelen, loopt er wat mis. Voor wie niet een beetje kan lezen en schrijven en ook geen stielkennis heeft, is er in een land als Brazilië geen plaats op de arbeidsmarkt.

De huidige benden straatjongens- (en -meisjes-) worden straks volwassen nietsnutten, die pakken wat ze krijgen kunnen. Nuchter bekeken heeft onze maatschappij er dus alle belang bij om deze jonge mensen een menswaardige toekomst te bieden.

Op dit terrein verricht Freddy met "Pastoral do Menor" baanbrekend werk in Alagoinhas.

Laat ons vooral niet uit het oog verliezen dat er geen echte en blijvende vrede kan heersen zonder rechtvaardigheid en laat ons, solidair met Freddy, samen ons steentje daartoe bijdragen.

De Redactie.

Beste vrienden,

De maand december de laatste maand van het jaar en van het millennium... Vooravond van het derde millennium, de 21ste eeuw en het nieuwe jaar 2001! En zo blijven we maar draaien (zoals "Vrouwe Holle" zouden de Nederlanders zeggen). En daarom is het weer hoogdringend de tijd om achter onze computer te gaan zitten en een artikeltje te schrijven voor het laatste boekje van de "Pastoral do Menor", van het jaar 2000.

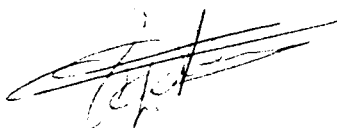
Zoals ik in de vorige brief liet weten ben ik dus begin november voor een week naar de "Pastoral" in Alagoinhas geweest, want de 3de en de 4de november vierden we ons "15 voljarig bestaan". Het waren momenten van hard werken, zwoegen en voorbereiden. En dat werd dan volop in Bahiaanse stijl gevierd. Als stichter van het werk en de grote vriend van klein en groot ben ik er dus bij geweest. En we deden het met enorm veel plezier. Het feest was gewoonweg fantastisch. Vanaf de oecumenische viering de vrijdagavond (7 verschillende geloofsgemeenschappen waren in een volle kathedraal aanwezig; we waren werkelijk een met de Heer Jezus in een 4-uur enorm geparticipeerde dankviering) tot het verjaardagsfeest op zaterdagavond dat uitliep tot in de vroege uurtjes van zondagmorgen. IN een woord, gewoonweg "onvergetelijk"!

Ikzelf ben dan nu stilaan de dagen aan het aftellen om mijn eerste sabbatperiode, hier in Roraima, af te sluiten. Op 26 december vertrek ik weer voorgoed naar Alagoinhas. Ik ga dan van januari tot maart de "Pastoral" weer flink ter zijde staan bij de start van het nieuwe werkjaar. En daarna kom ik op met verlof naar België, hopelijk de tijd om mekaar weer eens van dichterbij te ontmoeten.

En zo staan we dan weerom voor de kersttijd en de nieuwjaarsperiode. Daarom ook van ganser harte een "Heilvol Kerstgebeuren" en een "Hoopvol Nieuw Jaar", beter dan het vorige. Beste vrienden, dit jaar hebben we weerom heel hard gewerkt en.... hebben jullie nog eens heel hard gesteund. Zullen we dan maar omwille van onze jonge mensen van de "Pastoral do Menor de Alagoinhas" (die jullie steun blijven nodig hebben) nog vele jaren blijven voortdoen. Wij zus en jullie zo. Dank in ieder geval voor alles wat jullie tot hiertoe niet nalieten te doen !

En nu nog een hartelijke broeder- en kerstgroet van,

Freddy Goven

GOD KOOS VOOR HET KLEINE EN HET ZWAKKE!

“Vrienden, hou het eens in ‘t oog: noch geleerden, noch machtigen, noch mensen van edele afkomst werden aangesproken. Integendeel, God koos voor de zotten om de geleerden te beschamen en voor de zwakken om de sterken te beschamen. God koos voor de eenvoudigen, de verstotenen en diegenen die in de wereld niet geteld worden opdat niemand zich zou “aanstellen” in Zijn aanwezigheid.” (1 Cor. 1,26-29)

Met kerstmis herdenken we meestal het gebeuren dat de menselijke en hedendaagse gedachtewereld overhoop gooit. Want de normale gang van zaken (de heersende orde) bestaat erin te aanvaarden dat wie meer heeft, meer beveelt. Er zijn er die de lakens uitdelen en er zijn er die braaf gehoorzamen. Degenen die bevelen zijn zeer weinig telbaar, zij die luisteren zijn ontelbaar. Dat schijnt dus de normale hedendaagse leefregel te zijn. En daarom juist blijft Kerstmis het feest van de wanorde.

Jezus immers, maakt deel uit van de zeer velen die niets bezitten, die niets bevelen, die niets betekenen. Zijn familie moest luisteren naar een Romeins keizerlijk decreet. De Romeinen waren het immers die de lakens uitdeelden. Maria en Jozef gehoorzaamden. Moesten gehoorzamen. En zo wordt Jezus geboren te midden van zij die niets mogen, die alles moeten, die leerden zich aan alles te onderwerpen.

Maar het is juist voor hem die niets blijkt te bezitten dat “elke knie zich buigt”. Ziehier de wanorde! Ziehier de ommekeer! In het kind Jezus, daar in het kleine Betlehem, wordt de heersende orde gewoonweg overhoop gegooid; daar in Betlehem waar zovelen zich gewoonweg onderwierpen aan de bevliegingen van zo weinigen.

Daarom juist is Kerstmis het feest van de echte uitdaging. Hier worden we immers uitgedaagd om met onze ogen het leven helemaal anders, helemaal nieuw te bekijken. Het is niet meer nodig de wereld te beschouwen vanuit de machtspositie. We zijn nu echt vrij om hem anders te benaderen. God roept ons op het leven te benaderen in solidariteit met degene die niets bezitten, met de echte armen.

In deze zin behoeft Kerstmis geen assistentialisme, maar wel solidariteit. Assistentialisme vereeuwigt de bestaande orde; het valt van hoog naar laag. Solidariteit is dan pas mogelijk wanneer we ons aan de zijde scharen van de medemens, gelijk wie. Solidariteit duwt ons als het ware naar de gelijkheid onder de mensen.

Dat is dan ook de beste manier om het leven te leven, om in God te geloven, om de wereld te bekijken. Wie van hoog uit op de wereld neerkijkt, kijkt heel oppervlakkig, want alles wordt vanop grote afstand bekeken. Wie het leven van onderuit bekijkt, kan alles beter uittesten, want kan het allemaal veel grondiger benaderen.

En dat wordt juist de dag van vandaag helemaal niet van wie ook verwacht, het is zelfs voor velen een schandaal!

God's werk is inderdaad een schandpaal zoals men door de lezing van 1 Cor. 1, 26-29 kan verstaan. Is het immers niet zo dat wij mensen over dingen en anderen spreken alsof het allemaal wegsmijtartikelen zijn? Het andere en de andere mogen als zonder waarde behandeld worden. Het is als het ware allemaal maar gewoonweg vuiligheid; onzichtbaar, onnodig, wegwerpartikel. Zo is de natuur (vb. de bomen) weinig nuttig. Zo zijn gevangenen geen mensen meer. Armen zijn volgens deze opvatting alleen nog maar mensen die de vooruitgang tegenhouden, en daarom moeten ze dan ook weggewerkt worden!

Het wegsnijten maakt ten volle deel uit van de hedendaagse tijd. Het is het leidmotief van de hedendaagse samenleving.

Trouwens, zo ook al dacht de Farao, naar we kunnen lezen in het boek van de Exodus. Hij ook geloofde dat zijn slaven en slavinnen niets anders waren dan werkbeesten, wegsnijtvoorwerpen, juist omdat ze onmiddellijk konden worden vervangen door vele anderen. Maar zo is onze Heer niet! Hij verlostte deze mensen uit de klauwen van de despoot. Wie wegsnijtartikel scheen te zijn, was in werkelijkheid vriend en vriendin van deze God van de verstotenen. Juist daarom verschoot de Farao zich telkens zo een grote bult!

Zo dacht ook Kaïn. Hij bracht Abel om omdat deze in zijn weg stond, omdat deze “niets” voor hem betekende. Trouwens de naam Abel beduidt: “niets – onnuttig”. Maar het is inderdaad deze “nietsnut” die “alles” betekende voor God. Het is de Heer die hem verdedigt; die zijn gedachtenis naar voren herdenkt,... in de veroordeling van Kaïn.

En zo dacht men uiteindelijk ook ten overstaan van Jezus. Men dacht dat men Hem gerust van kant mocht maken, daar al in Betlehem en....tenslotte afgemaakt op Golgota, de doodshoofdenplaats ! Men dacht dat een gekruisigde gemakkelijk kon herleid worden tot het niets. Maar God dacht het tegenovergestelde. In Betlehem en op het kruis van de Calvarieberg / Golgota heeft de Heer inderdaad Zijn Zoon aan de wereld getoond, Zichzelf. Wat als niets ervaren werd is inderdaad alles geworden, is de Zoon van de levende en barmhartige Vader.

In Korintië gebeurde hetzelfde. Het evangelie – de Blijde Boodschap – door Paulus daar verkondigd en beleefd, werd het begin van een levendige gemeenschap. Het fijne van de zaak is dat het daar allemaal gewoonweg begon met een door en door gewone werkman. Het was in Korintië dat Paulus zijn evangelisatie begon vanuit zijn beroep – vanuit het maken van tenten (AA 17,1-3). Deze kleine gemeenschap verenigde heel eenvoudige en kleine mensen, personen die als “zonder waarde” werden gezien, mensen die voor de maatschappij niets betekenden. Maar het zijn juist dezen die de Heer voor zich uitkoos! Deze mensen werden Zijn volk, Zijn leefgemeenschap. Het zijn “Zijn Uitverkorenen”.

In God is er niets onbenullig, noch de schepping, noch de natuur, noch de kleine en eenvoudige, simpele mens. Een maatschappij die denkt en gelooft dat mensen kunnen weggesmeten worden, naast het feit dat zij haar zinnen en verstand is kwijt gespeeld, is vooral een maatschappij die zich van de droom van God, van Zijn heilsplan heeft afgekeerd. Zo een maatschappij heeft zich afgeschermd van Zijn Voorzienigheid waarin de kleine zijn waarde onderkent.

Beste vrienden en vriendinnen, ik wens jullie allen een fijne en gelukkige Kersttijd in de aanwezigheid van Jezus, Hij die “een niemand” bleek te zijn, maar waarvoor elke knie zich neerbuigt!

Freddy Goven

15 JAAR PASTORAL DO MENOR

Tussen 30 oktober en 5 november was het feesten geblazen op de Pastoral do Menor de Alagoinhas. Het was namelijk 15 jaar geleden dat de werking rond kansarme jongeren en straatkinderen op initiatief van Freddy het levenslicht zag. Zelf heb ik 6 jaar van die 15 doorgebracht op de "sitio" gedurende een fase dat de Pastoral in volle expansie en hervorming was. Ik werkte er toen als ngo-coöperant van de Belgische NGO Volens. Ik mocht dus niet op het feest ontbreken, werd mij ten stelligste op het hart gedrukt door de medewerkers van Freddy in Alagoinhas.

Zaterdagavond, 4 november, was dan de grote happening en herdenkingsavond. Het was het moment voor toespraken, voor lovende woorden voor het werk, dankbetuigingen aan ex-medewerkers en huidige medewerkers, hulde aan de weldoeners die de Pastoral op de een of andere manier geholpen hebben (dus ook de vrienden en familie van Freddy in België en omstreken). Zoals het past in een Bahiaanse omgeving werd er gezongen en gedanst, toneel gespeeld, gelachen maar ook geweend. Vooral de emotionele toespraak van Freddy deed menig traantje vloeien. Het is dan ook zijn levenswerk dat jarig was....

Vijftien jaar timmert de Pastoral do Menor dus aan de weg van erkenning van de rechten van de jongeren, vooral dan van die uit de laagste sociale klassen. Jongeren die ergens anders weinig of geen kansen krijgen, worden hier de mogelijkheid gegeven zich voor te bereiden als volwaardig burger (met rechten, maar ook met plichten!) op een betere toekomst. Dit gebeurt via basisonderwijs, beroepsopleiding, integraal onderwijs en begeleiding naar de arbeidsmarkt toe. De Pastoral biedt de instrumenten aan, het is aan de jongeren om de kans te grijpen.... of te laten voorbijgaan. En dat er velen zijn die de aangeboden kans hebben laten uit hun handen glippen, is een feit, maar langs de andere kant getuigden de vele jongeren die aanwezig waren op het feest dat voor velen de Pastoral het begin van een nieuw, menswaardiger leven was.

Een druppel op een hete plaat? Ja, natuurlijk, dat is het wel, en zeker in de context van steeds verdergaande sociale uitsluiting en toename van de armoede de laatste jaren. Maar als ieder een druppeltje laat vallen op die hete plaat, zal die plaat wel stilaan afkoelen. Niks doen en met gekruiste armen toekijken hoe anderen lijden onder een systeem dat slechts voor een minderheid vruchten geeft, is een houding die uitmondt in een "self-fulfilling prophecy" (een voorspelling die zichzelf waarmaakt, de idee dat het toch allemaal niks opbrengt en het dus geen zin heeft er tijd en energie in te steken waardoor inderdaad niks verandert). Een mens in nood niet helpen leidt tot medeplichtigheid aan dat lijden. Het is het besef dat we niet leven om geleefd te worden door hogere structuren of mechanismen, maar dat we zelf greep moeten en kunnen krijgen op ons leven.

Armoede en sociale uitsluiting zijn natuurlijk politieke problemen waar dus ook via de politieke weg een oplossing moet aan gegeven worden. In die zin heeft de werking van de Pastoral ook een belangrijke noodsignaalfunctie naar de lokale maatschappij toe. Het betrekken van mensen uit verschillende lagen van de bevolking van de stad Alagoinhas via de Raad van Bestuur was in dit opzicht een mijlpaal in de 15-jarige geschiedenis. Ook het stadsbestuur kon op en duur niet meer naast het werk kijken. Plots werden mensen er zich van bewust dat straatkinderen niet zo vanzelfsprekend bij het straatbeeld horen, zoals velen dachten. Mensen gingen inzien dat armoede en sociale uitsluiting geen natuurwet zijn, maar wel de gevolgen van een door de mensen gecreëerd socio-economisch systeem. Straatkinderen en jongeren uit de laagste sociale klassen gingen plots terug in zichzelf geloven en wierpen het etiket van nietsnutten en uitschot, dat hen door de maatschappij werd opgeplakt, van zich af. Het is vooral op dit vlak van socio-politiek noodsignaal dat een werking als dat van de Pastoral zin heeft, zeker in een maatschappij die zich steeds verder terugtrekt in zelfzucht en kortzichtig eigenbelang. In die zin is en blijft ook de internationale solidariteit belangrijk, ook als noodsignaal naar onze Europese maatschappij toe. Het is geen sussen van een slecht geweten, maar de uiting van het feit dat er maar een wereld is met één

mensenras en dat alles met alles verbonden is. Indien onze politieke en economische leiders het begrip "globalisatie" zo zouden invullen, zou de wereld er anders uitzien. Een droom voor de nieuwe eeuw die straks begint?

Guy De Nocker
Salvador da Bahia

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Dank zij uw steun kan "Pastoral do Menor" honderden straatkinderen helpen om een menswaardige plaats te veroveren in de Braziliaanse maatschappij.

Giften voor het straatkinderenproject van Freddy Goven in Alagoinhas kan je best overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening :

000-0173311-69

van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende vermelding:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijks totaal van je giften minstens 1.000 Fr. bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

De redactie wenst u van harte
een vredevol kerstfeest,
en een voorspoedig nieuwjaar!